36903 - Bayılmak (baygınlık geçirmek) abdesti bozar

Soru

Bayılmak (baygınlık geçirmek), abdesti bozan şeylerden midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Evet.İslâm âlimleri, -kısa bir süreliğine de olsa- bayılmanın, abdesti bozan şeylerden olduğu konusunda itifak etmişlerdir.

Buna göre bir kimse baygınlık geçirir ve -bir anlık bile olsa- şuuru kaybolursa, abdesti bozulur.

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Delirmek, baygınlık geçirmek ve sarhoş olmak veya sarhoşluk veren ilaçların kullanılmasıyla aklın gitmesi, -sürenin az veya çok olması arasında icma ile bir fark yoktur- abdesti bozar.

İbn-i Munzir -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"İslâm âlimleri, baygınlık geçiren kimsenin, (abdesti bozulduğundan dolayı) yeniden abdest alması gerektiği konusunda ittifak etmişlerdir. Zirâ delinin, baygınlık geçirenin ve sarhoşun bir şeyi hissetmesi ihtimali, uyuyan kimseden daha uzaktır.Çünkü bunlar, (akılları kendilerinde olmadıkları için) uyarıya hiçbir cevap veremezler. Dolayısıyla uyuyan kimseye abdest farz olduğuna göre, bunlara farz olması daha önce gelir." (İbn-i Kudâme; "el-Muğnî"; c: 1, s: 234).

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"İslâm ümmeti, delirmek ve baygınlık geçirmekle abdestin bozulacağı konusunda ittifak etmiştir. Nitekim İbn-i Munzir ve başkaları bu konuda âlimler arasındaki icmaı nakletmişlerdir. Bizim ashâbımız (Şâfiî âlimleri), delirmek veya baygınlık geçirmek veya hastalık veya sarhoşluk verici içki

ve şarap içmekle veyahut da ihtiyaç için ilaç ve benzeri bir şey içmek sûretiyle akıl giderse, abdest bozulur...

Ashâbımız (Şâfiî âlimleri) şöyle demişlerdir:

-Abdesti bozan sarhoşluk;insanın şuurunun kalmadığı bir durumdur.Fakat sarhoşluğun başladığı ilk an, bunun dışındadır.

Ashâbımız (Şâfiî âlimleri) devamla şöyle demişlerdir:

- Bu konuda (abdestin bozulduğu konusunda) ister makatını yere tam oturtmuş şekilde otursun, istese başka şekilde otursun hepsinin hükmü aynıdır. Sarhoşluk süresinin uzun veya kısa olması arasında da hiçbir fark yoktur (hepsi de abdesti bozar)." (Nevevî; "el-Mecmû'"; c: 2, s: 25)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Bayılmakla (baygınlık geçirmekle) abdest bozulur mu?" diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Evet. Bayılmakla (baygınlık geçirmekle) abdest bozulur.Çünkü baygınlık, uykudan daha şiddetlidir.Uyku derin ise, abdesti bozar.Derin uyku; uyuyan kimsenin uyku sırasında kendisinden bir şey çıkıp-çıkmadığını bilemediği (hissetmediği) uykudur.Hafif uykuya gelince, uyuyan kimsenin,abdestinin bozulduğunu hissettiği zamanki uykudur.Zirâ bir kimse ister sırt üstü uyusun, isterse bir şeye yaslanmış veya yaslanmamış olarak uyusun veyahut da herhangi bir şekilde uyusun, abdesti bozulduğu zaman bunu hissedebildiği sürece bu uyku abdesti bozmaz. Çünkü bu şekilde uyuyan kimsenin uykusu, abdesti bozmaz. Baygınlık geçirmeye gelince, bu durum uykudan daha şiddetlidir.Bundan dolayı bir insan baygınlık geçirdiği zaman, abdest alması gerekir." (Muhammed b. Salih el-Useymîn; "Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Useymîn"; c: 11, s: 200)

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz'a -Allah ona rahmet etsin-:

"Kısa süre baygınlık hayatı geçiren kimselerin abdestlerinin hükmü nedir?" diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Bu sorunun cevabı detaylıdır: Eğer baygınlık kısa bir süreliğine olmuş, kişinin şuuru kaybolmamış ve abdestinin bozulup-bozulmadığını hissetmesine bir engel yoksa, bunun bir zararı yoktur (abdesti bozmaz).

Tıpkı derin uykuya dalmayıp da sadece uyuklayan kimse gibi.

Çünkü bu kimse, çevresindeki olup-biten hareketleri işitir.Dolayısıyla kendisinden bir şey çıktığını bilinceye (hissedinceye) kadar bu uyuklaması onun abdestine bir zararı yoktur. Aynı şekilde baygınlık, kendisinden bir şey çıktığına engel olmuyorsa, onun abdestine bir zararı yoktur. Eğer baygınlık, kendisinden çıkan şeyi hissetmesine engel olacak derecede, -tıpkı sarhoş gibi veya şuurunun kaybolmasına sebep olan ve baygın kimsenin durumu bir hastalık gibi- ise, bu kimsenin baygınlık geçirmekle abdesti bozulur. Aynı şekilde sar'a hastalığına yakalan kimseler, sar'a nöbetine yakalandıkları zaman bu hükümdedirler." (Abdulaziz b. Baz; "Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Baz"; c: 10, s: 145)